

UMA PIDO

KU KESKKOTUS KIMMÄS, SÕS LADVA' LAULVA'

PRESSITEADE

31. mai 2013

Võrokeelset laulu- ja rahvapidu Uma Pido peetakse juba homme

Homme, 1. juunil peetakse Võrus Kubija laululaval järjekorras III Uma Pido, millest võtab osa 150 koori 3800 lauljaga. Laulu- ja rahvapidu algab juba hommikul, kui Võru linna kirikuplatsil toimub laat ning lipujooksu ümber Vana Võromaa lõpetab tuntud luuletaja Contra.

Lavastaja Tarmo Tagamets ütleb Uma Pido ettevalmistamise kohta, et viimased lahtised otsad on meeskonnal jäänud veel kokku sõlmida. „Kuulda on, et koorid lauldes tulevad, kivid vaikselt veerevad ja kapsatünnid muhedalt mulksuvad. Suured vesirattad ootavad võrokeste lipu õnnistamist ning kivipill häälestamist. Ainus, kes peoks juba kohal on ja kannatlikult rõõmsaid dirigente, lauljaid, pillimehi, tantsijaid ja eestkõnelejaid ootab, on suur dirigendi kivi. Nii et homseni on vaid hetk jäänud. III Uma Pido Kubijal sõlmib ideeliselt kokku Võhandu jõgi oma pühalikkuse ja jõuga.”

Uma Pido ei ole päris tavaline laulupidu, sest õppinud laulukooride kõrval laulavad ka ”konnakoovid”, mis on kokku pandud sugu-, selts-, sõprus- ja kogukondadest. Kontsert-etenduse saateansambliks on kokku pandud bänd (Jaan Randvere, Henno Kelp, Meelis Jaanimägi, Andres Neissar), keelpilliorkestris mängivad Võru ja Põlva muusikakooli noored. Pärast laulupeo põhikontserti jätkub pidu simmaniga, kus mängivad Untsakad

Korraldajad paluvad külastajatel kontserdile tulekuks piisavalt aega ja rahulikku meelt varuda – et auto ära parkida, pilet osta, endale sobiv koht leida ning oma sõbrad ja tuttavad üles otsida. Ursula Zimmermann, III Uma Pido projektijuht tuletab meelde, et peo hakatuslaulud algavad pihta juba kell 18.00. ”Sellel peol on sedasi, et laul hakkab pidu vedama. Tund aega enne peakontserti võtavad konnakoovid eest Vana Võromaa 8 kihelkonna rahvalaule. Üks konnakoov liigub teise juurde, kuni kokku saab vägev, umbes 150-liikmeline koor. Üksteise juurde käiakse külakorda, kapsatünn käes. Kapsatünnid, kivi ja vesi ongi selle peolavastuse põhielemendid,” räägib Ursula Zimmermann.

Laulupeo sümbol

Selleaastase laulupeo sümboliks on valitud kivipill, sest kivid on koos Võhandu jõega üheks oluliseks lavastuse sümboliks. Lisaks soovivad korraldajad avardada harjumuspärasest arusaama muusika tegemise võimalustest. ”Loodushelid on meid aegade algusest peale ümbritsenud, nii saab ka kiviga suurepäraseid helisid tekitada,” ütleb kivipilli kokkuseadja Riina Velmet Johannese koolist Rosmalt.

Kivipilli kivid pärinevad Marinova dolokivikarjäärist ja Kalvist põhjarannikult.

Niisamuti on kivi kasutatud ka dirigendipuldina. Tänavuse Uma Pido koorijuhid juhatavad koore vägeval dolokivil seistes, mis on toodud Marinova dolokivikarjäärist.

Nakatuspäiv

Sel aastal algavad peoelsed tegevused juba 31. mail Uma Pido *nakatuspäiväga*. Kell 17 võetakse laulu saatel Pühajõe vastuhaku mälestuskivi lähedalt Harjumäelt Varese külast Sõmerpalu vallast Võhandu jõest püha vett, millega õnnistatakse peopäeval sisse võrokeste värskelt valitud lipp. Kell 20 esineb Katariina kirikus ansambel Triskele Lõuna-Eesti vaimulike rahvalauludega.

Lipujooks ümber Vana Võromaa

Uma Pido päeval kell 12 finišeerub lipujooksik Contra Võru kirikuplatsi laadalaval. III Uma Pido toimub esmakordselt võrokeste vastvalitud lipu all ning selle tähistamiseks võttis luuletaja ja jooksumees Contra ette ekstreemsuse – lipujooksu, mis läbis kaheksat ajaloolist Vana Võrumaa kihelkonda ning külastas ka sõpru Setomaalt. 26. mail alanud ning 1. juunil lõppeva jooksu pikkuseks tuleb üle 330 kilomeetri.

Päevaprogramm

Peopäeva tähtsaks osaks on samal päeval Võru linnas toimuv Keriguplatsi laat käsitöö, istikute ja mahetoodanguga, kontsertide, laadalava ja töötubadega.

Laupäeval, 1. juunil algab päevaprogramm juba kell 9.00 hommikul, mil avatakse Keriguplatsi laat Võru linnas Katariina kiriku platsil ja pargis. Laadalaval astuvad üles mitmed muusikalised ja tantsulised trupid, ka Uma Laul III võistluse peapremia saanud. Pargis tegutsevad käsitöötoad koostöös Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liiduga.

Kell 18.00 alustavad konnakoored rahvalaulude laulmist Kubijal ning kell 19.00 algab peakontsert .

Repertuaar

Laulupeo repertuaar koosneb tervenisti võrukeelsetest lauludest, eestikeelsena lauldakse vaid hümn. Peamiselt võrukeelsed on ülesastumised nii laadal kui kirikus ja töötubades. Õhtuse *pääkontsõrdi* kava koosneb rahvalauludest, rahvalikest lauludest, klassikalistest koorilauludest ja uuematest kooridele seatud lauludest.

Lauluvõistlus Uma Laul

Vahetult enne Uma Pido toimus III võrukeelne lauluvõistlus Uma Laul III, kuhu laekus kokku 15 laulu, mille seast pärjati parimaid erinevates kategooriates. Peapremia anti kolmele laulule: Heiki Kelbi „Tulede ime”, Erkki Meistri „Näkinäkjä” (viis Erkki Meister, sõnad Contra) ning Urmas Kalla laul „Mõtõq Võromaa”. Võistlusele saadetud käsikirjad ja võistluskontserdi filmiülesvõtte anti üle Eesti Rahvaluule Arhiivile.

Korraldajad ja toetajad

Pidu käib külakorda Põlva ja Võru vahet, et rõhutada Vana Võromaa ühtsust. I Uma Pido toimus 2008. a Võrus, II Uma Pido 2010. a Põlvas. Seekordne leiab aset taas Võrus Kubija laulukaare all. Vana Võromaa ajaloolise kultuuriruumi moodustavad 8 Lõuna-Eesti kihelkonda: Hargla, Rõuge, Karula, Vastseliina, Kanepi, Urvaste, Põlva ja Röpina.

Pidu korraldab MTÜ Võro Selts VKKF koostöös Võru Instituudi, Võru Linnavalitsuse, Võru Vallavalitsuse, Põlva ja Võru Maavalitsustega.

Ettevõtmist toetavad Eesti Kultuurkapital (rahvakultuuri sihtkapital, Võru, Tartu ja Põlva maakondade ekspertgrupid), Võru Vallavalitsus, Võru linn, Võru Instituut, Rahvakultuuri Keskuse Vana Võromaa kultuuriprogramm, Kohaliku omaalgatuse programm, Võrumaa Omavalitsuste Liit, Põlvamaa Omavalitsuste Liit, MTÜ Võrumaa Partnerluskogu LEADER-programmist, MTÜ Piiriveere Liider LEADER-programmist, Loovagentuur Maailm, Võru Empak AS, MTÜ Hinokad, Hiirepadi OÜ, AS Värska Vesi, Nopri Talumeierei, AS ARKE Lihatoöstus, Taarapõllu talu, Elisa Eesti AS.

Meediapartnerid on Uma Leht, Lõuna Leht, Võrumaa Teataja, Maaleht, Eesti Ekspress ja raadio Elmar.

Lisainfo:

www.umapido.ee

<http://umapido.wordpress.com>

Mari-Liisa Parder, kommunikatsioonipäälük
tel 505 2517, e-post mariliisa.p@gmail.com

Ursula Zimmermann, III Uma Pido vidäjä
tel 56 98 98 18, e-post ursula@wi.ee